

Zadání na doma k přednášce č. 12 a 13

Užitečné rady:

- Před řešením příkladů si přečtěte odpovídající kapitoly v knize.
- Některé úkoly jsou snadné, jiné méně. Měli byste se snažit vyřešit všechny.
- Znát řešení příkladů a porozumět jim není nezbytné před samotným seminářem, ale především po něm.
- Je lepší poučit se z chyb nyní než v závěrečném testu.

Zadaná četba:

- Mankiw, Kapitola 18-20

Úkol 1

Frantova nová žena (říkejme jí Bětka) hledá práci a našla si tuto tabulku, která ukazuje mediánové mzdy ve vybraných profesích v Česku.

podskupina zaměstnání	medián hrubé měsíční mzdy
Specialisté v oblasti personálního řízení	45 130
Specialisté v oblasti reklamy a marketingu	41 473
Sociologové, antropologové a pod. specialisté	32 125
Redaktoři, novináři a pod.	31 088
Specialisté v oblasti ekonomie	46 293
Podnikoví právníci, ostatní specialisté v oblasti práva	52 423
Advokátní koncipienti	17 192

Zdroj: Informační systém o průměrném výděлку, 1. pololetí 2018, mzdová sféra

Materiál k přednášce a učebnice stručně představily alternativní teorie vysvětlení mzdových rozdílů mezi lidmi

- lidský kapitál a jeho složky – vzdělání, zkušenosti, vrozené schopnosti
- kompenzující mzdové rozdíly
- rozdíly v poptávce po práci
- diskriminace

- monopsonní nebo monopolní postavení na trhu práce

Pokuste se vysvětlit Bětku, které z těchto teorií jsou nebo nejsou relevantní pro vysvětlení rozdílů mezi jednotlivými profesemi.

Úkol 2

Při svém hledání práce si Bětka přečetla [tento](#) novinový článek. Na základě tohoto článku odpovzte na následující otázky:

- Na základě provedeného průzkumu, jaké jsou pravděpodobnosti, že nabídku na pohovor (včetně i přímo provedeného pohovoru) dostane mladší a starší uchazečka?
- Lze na základě provedeného průzkumu usoudit, zda konkrétní firma, která poslala nabídku na pohovor mladší, ale nikoli starší uchazečce, diskriminuje?
- Lze na základě provedeného průzkumu usoudit, zda firmy v průměru diskriminují vzhledem k věku?
- Jaké jsou podle vás nedostatky provedeného průzkumu?
- Jaké jsou ekonomické důvody, které vedou firmy k preferování mladší uchazečky? Lze rozhodnutí firem s ohledem na uvedený důvod chápat jako diskriminační?

Článek též uvádí širší statistickou evidenci na podporu tvrzení, že starší zaměstnanci jsou firmami potenciálně znevýhodňováni: "Ze statistik vidíme, že zaměstnancům nad 50 let nejpomaleji rostou mzdy, mají nejméně často možnost dalšího profesního vzdělávání hrazeného z firemních prostředků, nejméně často postupují na vyšší pozice a nejméně často se jim mění náplň práce k lepšímu,"

- Pomocí teorie lidského kapitálu vysvětlete, proč starším zaměstnancům rostou mzdy pomaleji než mladším. Rozlište přitom dvě složky lidského kapitálu: (i) znalosti a dovednosti získané vzděláním (ve škole či školením při zaměstnání) a (ii) pracovní zkušenosti.
  - Jak se tyto dvě složky lidského kapitálu vyvíjejí s věkem?
  - Mají firmy motivaci investovat více do vzdělání mladých nebo starších zaměstnanců a proč?
  - Mají zaměstnanci motivaci investovat více do svého vzdělání v mladším nebo starším věku a proč?
  - Jak se výše uvedené faktory projevují ve vývoji mezd s rostoucím věkem zaměstnance?

Úkol 3

Franta s Luďkem si všímají boomu malých pivovarů v posledních letech a s tím významně se zvyšující poptávky po práci sládků. Především Franta přemýšlí nad takovou prací, aby zajistil rodinný rozpočet. Ovšem sládek je specifická profese, vyžadující vzdělání, které několik let trvá a školy též mohou jen omezeně zvýšit počet studentů v oboru pivovarnictví.

- a) Ukažte v grafu, jak se boom malých pivovarů projeví ve mzdě a množství práce sládků v krátkém období.
- b) Ukažte v grafu, jak se boom malých pivovarů projeví ve mzdě a množství práce sládků v dlouhém období.

Úkol 4

Předpokládejte, že jsou dvě možná rozdělení příjmů ve společnosti o 10 lidech. V prvním rozdělení má 9 lidí příjem EUR 30,000 a jeden člověk 10,000 EUR. Ve druhém rozdělení má všech deset příjem EUR 25,000.

- a) Pokud by bylo ve společnosti nastaveno první zmíněné rozdělení příjmů, jaký by byl argument utilitaristů pro redistribuci příjmů?
- b) Uvažujte návrh daňového systému pro společnosti s prvním rozdělením: Daň z příjmů ve výši 7.5 % (tj. EUR 2,000 při příjmu 30,000), přičemž daně vybrané od 9 jedinců s vysokým příjmem se dají jednomu jedinci s nízkým příjmem. Považoval by utilitarista tento daňový systém jako nejlepší možný a proč?
- c) Které rozdělení by sociální liberálové (Rawls) preferovali? Vysvětlete.
- d) Které rozdělení by libertariáni (Nozick) preferovali? Vysvětlete.
- e) Kterou z těchto společností byste si k životu zvolili vy, pokud byste za „závojem nevědění“ (veil of ignorance) nevěděli, jaký váš příjem v první společnosti bude (ale věděli byste, že s pravděpodobností 10 % budete jedincem s příjmem 10,000).